A°. 1850. N°. 247.

Opregte HAARLEMSCHE COURANT van *Vrijdagsche* 18 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 11 October.

Men verzekert stellig, dat de heer *Cavour* tot minister is benoemd, en reeds beëedigd. Hij zal met de belangen van den handel en van den landbouw worden belast. De warme constitutionelen schijnen de benoeming niet afte keuren, ofschoon zij den genoemden staatsman, die een geruimen tijd aan het hoofd van een der gematigde dagbladen heeft gestaan, menigwerf hebben bestreden; zij vermeenen, dat hij nimmer de hoofd-beginselen eener vrijzinnige Regering heeft verloochend, en vertrouwen, dat hij die ook geenszins als bewindsman zal miskennen.

Naar men verneemt, heeft de pausselijke Regering op nieuw geprotesteerd tegen de genomene maatregelen ten aanzien van de aartsbisschoppen van Turin en Cagliari.

FRANKFORT, 15 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] De feestdag van den Koning van Pruissen is van de zijde van de pruissische militairen, welke deel uitmaken van de bezetting dezer stad, met veel plegtigheid gevierd. De pruissische minister heeft de gezanten en de burgerlijke en militaire overheids-personen ontvangen, en een luisterrijk gastmaal gegeven. Bij de groote parade der genoemde troepen, ter gelegenheid van dezen feestdag, hebben ook de oostenrijksche officieren der bezetting zich in menigte laten vinden.

De geruchten, dat er in de daad aan het doen van afstand der Regering door den Keurvorst van Hessen is gedacht geworden, schijnen niet geheel ongegrond te zijn geweest, en volgens berigten uit Wilhelmsbad zoude er nog op dit oogenblik onderhandeld worden over de regeling van geldelijke aangelegenheden, indien men eenmaal tot een dergelijken afstand mogt overgaan. Voor het overige valt het thans zeer bezwaarlijk, om met genoegzame zekerheid van den gang der hessische aangelegenheden te worden onderrigt. Alle bedaarde staatkundigen in dit oord komen echter hierin overeen, dat het moeijelijk met de belangen van het monarchale Pruissen zoude kunnen strooken, indien het kabinet van Berlijn de zaken in Hessen tot het uiterste wilde drijven, en wel voornamelijk omdat de eed der militairen op de Grondwet daarmede gemoeid is, waarvan de gevolgen in de praktijk in der tijd door Pruissen zoo bedenkelijk zijn geacht.

Dezer dagen moeten hier nieuwe verkiezingen plaats hebben. De democratische partij zal zich niet daarmede inlaten.

VAN DEN RIJN, 16 October.

Men meldt uit Berlijn, dat het Vorsten-collegie den 15den zijne laatste zitting zou houden, en dat daarin de voorloopige toestand door een meer bepaalden zoude worden vervangen. De voordragt van den heer *v. Radowitz*, om daartoe te kunnen geraken, was reeds aan de voornaamste leden van het collegie medegedeeld geworden. Daarin komt in de eerste plaats voor, dat Pruissen het denkbeeld van een naauw vereenigd Verbond niet opgeeft, en volhoudt, dat aan al de duitsche Staten het regt is toegekend, om zich vrijelijk met elkander dienaangaande te verstaan. Dan eerst, wanneer aan het Duitsch Verbond van 1815 die houding zal gegeven zijn, tot welke al de Staten hunne toestemming kunnen verleenen, en binnen de grenzen van dit Verbond eene Unie zal zijn tot stand gebragt van Staten, welke zich daartoe verbonden hebben, op constitutionele grondslagen en met eene genoegzaam gevestigde uitvoerende magt, — zal de crisis, welke thans nog over Duitschland zweeft, geacht worden geweken te zijn. Tot zoolang moeten de Staten, die zich voorloopig verbonden hadden, daartoe vereenigd blijven, en naar hunne behoeften de Unie verder ontwikkelen. Om daartoe te geraken, moet er alsnu een Bonds-statuut worden tot stand gebragt, waarbij zij zich verbinden tot wederkeerige hulp bij binnenlandsche of bij buitenlandsche aanrandingen, om 't even van welken aard; — tot gemeenschappelijk beraad over eene verdere inrigting dezer Unie, — en tot het vestigen dezer Unie op den grondslag der gevorderde wijziging van de Constitutie van Mei 1849. Men schijnt vooraf verzekerd te zijn, dat deze voorstellen zullen worden goedgekeurd.

— Den 14den liep in Hanau het gerucht, dat de heer *Hassenpflug* zijn ontslag had genomen, of zoude nemen. Dien dag verhaalde men ook in Kassel, dat er aan eene wijziging van het bewind van den Keurvorst werd gedacht, en dat de heer *Elvers*, een der raadsheeren van het geregtshof, naar Wilhelmsbad was ontboden. Volgens een telegrafisch berigt van den 15den, was dit gerucht niet alleen niet vervallen, maar werden de personen genoemd, uit welke dat bewind zoude worden zamengesteld, en onder welke zich lieden bevonden, die als tegenstanders van den heer *Hassenpflug* bekend waren.

PARIJS, 15 October.

Niets is moeijelijker, dan in de gegevene omstandigheden te zeggen, wat eigenlijk de partij der Bonapartisten verlangt. Een der hoofd-organen van dien staatkundigen aanhang, het algemeen gelezene dagblad *le Constitutionnel*, verandert gedurig van toon, en predikt dan eens ondergeschiktheid aan de besluiten der Wetgevende Vergadering, als het belang van den Voorzitter *Lodewijk Napoleon*; dan weder raadt het den Voorzitter alles behalve blinde onderwerping aan, wel het allerminst aan de besluiten der permanente commissie, die een geheel anderen werkkring heeft dan de Wetgevende Vergadering, en maar al te dikwerf hare bevoegdheid te buiten gaat. Volgens de napoleontische organen, mag die commissie geen oordeel vellen over de handelwijze der Regering, en is zij mitsdien niet gemagtigd om in de processen-verbaal harer zittingen uitdrukkingen van afkeuring ten aanzien der bewindslieden te bezigen. Zij kan alleen een besluit nemen omtrent het al of niet noodzakelijke eener buitengewone bijeenroeping van de Kamer. — Thans heeft zij indedaad de Kamer te huis gelaten, doch haar werk verrigt. Zooveel schijnt wel zeker, dat de Kamer zelve het gedrag der commissie zal beoordeelen, nadat de wapenschouwingen reeds lang vergeten zullen zijn. Onder den invloed van welke omstandigheden zij een besluit zal nemen, kan met geene mogelijkheid worden voorzien. Van die omstandigheden hangt echter alles af.

Het verdient inmiddels opmerking, dat het officiële blad, niet *le Moniteur du Soir*, maar *le Moniteur* zelf, het vertoog, 't welk door *le Constitutionnel* tegen de commissie is gerigt, *geheel overneemt*, waardoor dat stuk indedaad de waarde van een regerings-manifest erlangt. Verder sporen de schrijvers van *la Patrie* den Voorzitter aan, om zich tot het geheele volk te wenden, opdat de duur van zijn gezag moge worden verlengd. Daartegenover staat, dat een ander napoleontisch-orgaan, *le Bulletin de Paris*, een geheel anderen raad geeft. Volgens dat blad, denkt de Voorzitter er niet over, om in de Wetgevende Vergadering, na hare heropening, het vraagstuk aanhangig te maken, betreffende de verlenging van zijne magt; — komt de behandeling van dat belangrijke vraagstuk niet eer, dan op 1 Mei 1852, te pas, — en moet het mitsdien eene dwaasheid worden genoemd, vóór dien tijd Frankrijk in rep en roer te brengen, door telkenmale op dat onderwerp terugtekomen.

Uit alles, wat er thans voorvalt, schijnt te blijken, dat de zaken, wat den heer *L. Napoleon* betreft, steeds niet ongunstig blijven staan. Men zegt, dat het grootste deel der republikeinsche partij, van hare onmagt overtuigd, eene toenadering tot den heer *L. Napoleon* verlangt, en dat de hoofdleiders dier partij te dien einde met den bonapartistischen aanhang reeds onderhandelingen hebben aangeknoopt. Van eene clericale zijde wordt opgemerkt, dat het wel geene verwondering kan baren, in geval de demagogen *L. Napoleon* aan het hoofd der Republiek verlangen te behouden: dat zij toch, onder dien regeringsvorm, het best spanning en woelingen kunnen blijven verwekken, en zeer wel gevoelen, dat, indien *L. Napoleon* op eene inconstitutionele wijze in het hoog gezag mogt worden gehandhaafd, hij wel genoodzaakt zou zijn om tot geweldige maatregelen overtegaan; iets waarmede de democraten in 't minst niet gediend zouden zijn.

Men blijft steeds volhouden, dat er tusschen den Voorzitter en den generaal *Changarnier* eene betere verstandhouding dan vroeger bestaat. Men zegt, dat de minister *d'Hautpoul* tot gouverneur van Algerie zal worden benoemd, en als bewindsman aan het hoofd van het dep. van oorlog zal worden vervangen door den generaal *Saint Jean d'Angely*.

PARIJS, 16 October.

[*Met buitengewone gelegenheid.*] Ter beurze was geen nieuws van eenig belang bekend.

Te Rijssel hebben, bij het binnenkomen van een bataillon linietroepen, de roode-republikeinen eenige beweging gemaakt. Het gebeurde scheen echter niet veel te beteekenen, en met het in verzekerde bewaring stellen van een paar der onrustigsten te zijn afgeloopen.

— In Madrid werd weinig meer van de ministeriële crisis gesproken. Den 8sten was het eerste gedeelte der troepen, die naar Cuba worden gezonden, om de bezetting van dat eiland te versterken, uit Cadix vertrokken.

LONDEN, 15 October ('s avonds).

Ingevolge het voor eenige weken door H. M. daaromtrent genomen besluit, is de zitting van het Parlement heden bij voortduring geschorst tot 14 November.

— Naar men verneemt, hebben commissarissen van de in N.-America opgerigte maatschappij voor het daarstellen van eene verbinding der Atlantische- met de Stille-Zuidzee zich in betrekking gesteld met eenige voorname handels-huizen te dezer stede, onder anderen met de heeren *Baring* en *Rothschildt*; weshalve er alle vooruitzigt is, dat die belangrijke onderneming tot stand zal komen door gemeenschappelijke aanwending van n.-americaansche en britsche kapitalen.

— Vóór de sluiting der zitting van het Congres der Ver.-Staten, op 30 Sept., zijn door dat ligchaam verordeningen gemaakt, om de orde en veiligheid in de mijn-streken van California te verzekeren. Ook zijn de lijfstraffen bij de zeemagt der Ver.-Staten afgeschaft. — In Texas zijn de jongste besluiten van het Congres, omtrent de regeling der grensscheiding van dien Staat, goed opgenomen.

LONDEN, 16 October.

Lord *Stanley*, de bekende aanvoerder van de partij der protectionisten, of voorstanders van beschermende regten, heeft dezer dagen op een maaltijd van landbouwers, te Bury, eene toespraak gehouden, waaruit sommigen hebben opgemaakt, dat die staatsman zijn tot dusver met veel ijver verdedigd stelsel liet varen en geneigd was om zich onder de banier van het vrije handel-stelsel te scharen. Dit heeft, gelijk ligt te bevroeden is, in de staatkundige kringen veel beweging veroorzaakt. Al de op die toespraak gebouwde gissingen zijn echter heden plotselings vervallen, ten gevolge van een door de *Times* bekend gemaakten brief van den genoemden staatsman, waarin hij verklaart, dat hij volstrekt niet van gevoelen veranderd is ten aanzien van het beschermende stelsel.

— De in den afgeloopen nacht te Southampton met de stoomboot aangebragte berigten uit Lissabon melden, dat de baron *d'Ourem*, kolonel van een regiment artillerie, benoemd was tot gouverneur-generaal van Portugeesch-Indie. Deze benoeming had eene groote verwondering gebaard, omdat de kolonel bekend stond als een der sterkste tegenstanders van het ministerie *Thomar*. Men zeide, dat nog drie andere staatkundige tegenstanders van den graaf *de Thomar* eerlang tot gouverneurs-generaal zouden benoemd worden, te weten: van Macao, van Mozambique en van Angola.

HELDER, 16 October.

Z. M.s stoomschip *Ardjoeno* is naar Vlissingen vertrokken. Aan boord van dit schip bevinden zich 19 werklieden van 's Rijks werf, met hunne huisgezinnen, welke, ter zake van de herstellingen aan het droogedok, tijdelijk naar Vlissingen zijn overgeplaatst.

Met de engelsche steenkolenbrik, welke in de verleden week bij Ameland is verongelukt, heeft *Arie Zap*, een der bekwaamste loodsen, van den Horn, op Texel, het leven verloren. Hij had zich gedurende eene reeks van jaren zeer verdienstelijk gemaakt met het loodsen van 's Rijks zware oorlogschepen, en werd bij voorkeur verlangd op de bodems, op welke Z. K. H. Prins *Hendrik* bevel voerde.

'S GRAVENHAGE, 16 October.

Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* vertrekt aanstaanden zondag naar Luxemburg. De Vorst zal worden verzeld door zijne adjudanten, en ook door Z. M. adjudant in luxemburgsche dienst, den heer *v. Heemskerk*.

— Bij kon. besluit van 11 October is tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw benoemd de heer *J. J. A. Iseghem*, Nederl. consul te Ostende.

— Bij Z. M.s besluit van 11 October is tot griffier bij het kanton-geregt te 's Gravendeel benoemd mr. *G. J. Beelaerts van Emmichoven*, thans plaatsvervanger van den kanton-regter te Ridderkerk.

— In deze residentie is aangekomen eene commissie uit de Staten van Limburg, belast met het aanbieden van een adres, bij 't welk de afschaffing van sommige belastingen wordt verlangd. — De genoemde commissie is reeds bij den Koning ten gehoore ontvangen.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is een verzoekschrift van *v. Dorsser* en andere leden van de Maatschappij van Landbouw, tot het erlangen van wettelijke verordeningen ter wering van de longziekte onder het rundvee, naar de commissie voor de petitien verzonden.

Daarop is beraadslaagd over de algemeene strekking van het ontwerp van het adres van antwoord op 's Konings aanspraak.

Nadat de heeren *v. Dam*, *Baud*, *v. Goltstein* en *v. Hall* het woord daarover hadden gevoerd, en de heer *Dullert* deze algemeene strekking, namens de commissie, had verdedigd, is dezelve, met 56 tegen 3 stemmen, goedgekeurd.

De eerste § van het ontwerp heeft geene aanleiding gegeven tot aanmerkingen en is zonder stemming goedgekeurd.

De § 2 heeft eenige woordenwisseling uitgelokt, betreffende de betrekking van Limburg tot Duitschland. De minister van buitenlandsche zaken heeft dienaangaande in 't breede betoogd, dat de Regering, in dit opzigt, hare aandacht gevestigd houdt 1° op het belang van Nederland, en 2° op de bestaande tractaten. Hij heeft verzekerd, dat men zich aan onze zijde naauwkeurig aan deze tractaten zal houden, en voor het overige den loop der zaken in Duitschland zal afwachten. Bij stemming in deze §, met 55 tegen 4 stemmen, goedgekeurd. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Dam*, *v. Goltstein*, *Boreel* en *Gevers*.

De § 3, betreffende de scheepvaarts-regten, heeft almede aanleiding gegeven tot eenige beraadslaging. De heer *v. Hasselt* heeft verlangd, dat men, in stede van *Wij verwachten*, zoude zeggen: *Wij vleijen ons*; doch dit amendement is, met 52 tegen 7 stemmen, verworpen, waarop de § zonder stemming is goedgekeurd.

Voor de § 4 heeft de heer *Dommer* een amendement voorgedragen, inhoudende de inlassching der navolgende woorden: „De verklaring; dat wij aan onze beraadslaging weldra zullen zien onderworpen de dringend vereischt wordende wetten op de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militaire officieren, is ons hoogst aangenaam."

De heer *Baud* heeft voorgesteld, om zich bij de eerste zinsnede van het ontwerp te bepalen, en de § bij het woord „verdedigingsstelsel" te sluiten.

Dit laatste amendement is, met 58 tegen eene stem, verworpen; dat van den heer *Dommer*, met 32 tegen 27 stemmen; — waarna de § zonder stemming is aangenomen.

Op morgen zal de beraadslaging, te beginnen met § 5, worden voortgezet.

'S GRAVENHAGE, 17 October.

Bij de beraadslaging der Tweede-Kamer over de algemeene strekking van het voorgestelde adres van antwoord, heeft de heer *v. Dam* aangemerkt, dat vroeger, toen het woord *liberaal* een gruwel was, elk amendement op een adres van antwoord, 't welk slechts een weerklank was van de aanspraak, als eene aanranding van de waardigheid der Kroon werd aangemerkt, en dat thans, nu leden der Kamer, die zich gewis niet schamen zouden, aan het hoofd der vrijzinnigen te worden genoemd, een adres van antwoord hebben ontworpen, dit adres is een weerklank, zoo kunstmatig, als nimmer te voren.

Hij oordeelde, dat de commissie wel doordrongen moest zijn geweest van de woorden, door den minister van financien gebezigd, dat men niet altijd de schaduwzijde der zaken moest aanwijzen en het goede onopgemerkt laten; daar zij een ontwerp had geleverd, waaruit men zoude moeten opmaken, dat er geheel geene schaduwzijde bestond. Dit meende hij niet te kunnen goedkeuren, en hij betreurde het, dat in de aanspraak met geen woord melding was gemaakt van de redenen, waarom het 5de add. art. der Grondwet niet was nageleefd; — dat ten minste de aanmerking in de afdeelingen opgeworpen, dat, zoo in de aanspraak des Konings daar-

van geene melding kon worden gemaakt, men in het adres van antwoord daarvan behoorde te gewagen, en het niet moest doen voorkomen, als of de wil des ministers in dezen als wet moest gelden, geheel geenen ingang heeft mogen vinden.

De spreker meende ook te moeten doen opmerken, dat de bedenking, in de afdeelingen gerezen, dat het voegzaam was, dat van de zijde der Kamer werd verklaard, dat men ten aanzien van Duitschland, niet kon volstaan met voor de toekomst te zorgen; maar dat men ook behoorde te doen blijken, dat voor het verledene en het tegenwoordige behoorlijk was gezorgd, -- almede geheel ter zijde is gesteld. Hij bespeurde wel niets bepaaldelijk nadeeligs in het adres van antwoord, maar meende toch, dat het zoodanig was gesteld, dat degenen, die er zich onvoorwaardelijk mede vereenigden, naderhand bezwaarlijk aanmerkingen op den gang der zaken zouden kunnen maken. Hij achtte het echter onnoodig, in dezen eenig amendement voortedragen; maar hij bepaalde zich bij de verklaring, dat hem de toestand in geenen deele zoo bevredigend voorkwam, als aan de leden, die het adres hadden ontworpen.

De heer *Baud* heeft verklaard, dat hij niet als kampvechter wenscht optetreden, maar integendeel in de eerste plaats strijd wenscht afteraden. De algemeene strekking van het adres keurt hij goed, eensdeels om het nut der zaak, anderdeels om de waardigheid van de Kroon.

Wat het eerste punt betreft, vermeent de spr., dat de volksvertegenwoordiging hare meening aan de ministers moet kunnen doen kennen, en in de gelegenheid behoort te worden gesteld, om, des noods, de bewindslieden te berispen. Hij maakt eene vergelijking tusschen den vroegeren en den tegenwoordigen staatkundigen toestand, en vermeent, dat, vermits thans de invloed der Kamer vermeerderd is, door erkenning van het regt van interpellatie, het regt van enquête, het telkenjare aanbieden der begrooting, de regtstreeksche verkiezingen, en wat des meer zij, het minder noodzakelijk is om *bij de behandeling van het adres van antwoord* den algemeenen gang van zaken te onderzoeken.

Ten aanzien van het tweede punt betoogt de spr., dat thans de onschendbaarheid des Konings een constitutioneel beginsel is, en mitsdien alleen de ministers aansprakelijk zijn. Dit beginsel is echter op alles toepasselijk, behalve op de koninklijke aanspraak, *die door geen der ministers mede-onderteekend is*, en waaromtrent de Raad van State *niet* is gehoord. De aanspraak mist alzoo de eigenschappen, waarop de verantwoordelijkheid der ministers berust. De Koning zou dezelve uit het hoofd kunnen uitspreken. De snelschrijvers zouden die meer of minder naauwkeurig kunnen mededeelen. Wat zou de Kamer doen, indien men, betreffende deze aanspraak, in het *Bijblad van de Staats-Courant* de navolgende woorden las: „*Zal nader worden medegedeeld*"? De Koning zou, al naar de gezindheid der meerderheid, het eene jaar kunnen worden *geprezen*, het andere jaar echter *berispt*. De koninklijke onschendbaarheid zou een ijdel woord zijn. Uit alles blijkt, dat het adres van antwoord noodwendig een weerklank op de aanspraak en niets meer behoort te zijn. In Engeland, dat constitutioneele land bij uitnemendheid, wordt de zaak even zoo begrepen.

De heer *van Goltstein* heeft zich niet gunstig verklaard ten aanzien der *geheele* strekking van het adres. Het kwam hem voor, dat de Kamer, het eerste uitvloeisel van het nieuwe kies-stelsel, duidelijk had moeten doen blijken van hare inzigten. In het adres had men behooren te doen uitkomen, dat de Regering geene behoorlijke uitvoering aan de Grondwet had gegeven, en dat de Kamer verlangde, dat dit in 't vervolg werd vermeden. Volgens de Grondwet waren de ministers gehouden om wetten voortedragen op de regterlijke instelling en het armwezen; zij zijn daarin achterlijk gebleven, niettegenstaande de taak dier voordragt geen reuzenarbeid was. Omtrent het armwezen had de vorige Regering reeds een ontwerp voorgedragen, waarbij het grondbeginsel was aangenomen, *dat er geen regt tot onderstand bestaat*. Ook de zaak van het onderwijs vordert dringend voorziening. In de aanspraak heeft men verzuimd aantekondigen, dat eene wet te dien einde zal worden aangeboden; welke aanbieding door de Grondwet stellig wordt voorgeschreven. Op grond van dit een en ander, vermeent de spr., dat het niet te veel ware, indien in het antwoord de wensch werd uitgedrukt, dat er geen verder verzuim in de uitvoering der Grondwet zou plaats hebben. Dit is te meer noodig, vermits het Staats-verdrag geenszins een gewrocht der omwenteling is, maar op eene grondwettige wijze door de bevoegde staatsmagten is tot stand gebragt.

De spr. had verder gewenscht, dat in het adres van antwoord een hoogere, meer krachtige toon ware aangeslagen geworden. Daardoor zou aan dat antwoord eene meer duidelijke beteekenis kunnen gegeven zijn, en zouden *feiten* hebben kunnen worden *geconstateerd*, die aan de Natie indedaad nadeelen hebben berokkend.

De heer *van Hall* heeft zich voor de algemeene strekking van het adres verklaard, vooreerst omdat de vorm goed is en hij geene bezwaren heeft tegen den daarin doorstralenden geest. Vroeger kon, wat den vorm aangaat, een zelfstandig adres nuttig zijn geweest; doch thans is een eenvoudige weerklank voldoende. Spr. heeft altijd gemeend, dat het antwoord op de troonrede slechts eene daad van pligtpleging was, en is in dezen geenszins van meening veranderd. Volgens den spr., zijn de ministers wel verantwoordelijk voor de aanspraak, doch kunnen de vraagstukken, bij de beraadslaging van het adres, met geene mogelijkheid grondig worden behandeld. Wat den stijl van het antwoord aangaat, daarvoor is de commissie verantwoordelijk.

De spr. vereenigt zich met den algemeenen geest, omdat het geven van eene goedkeurende stem aan het ontwerp der commissie in dezen niets anders beteekent, dan dat men den vorm van hetzelve goedkeurt. Men blijft mitsdien geheel onafhankelijk in zijn oordeel over het ministerie. Men kan altijd terugkomen op de *daden* der Regering, en antwoordt alleen op hetgeen in de aanspraak is gezegd.

De heer *Dullert* heeft het ontwerp der commissie verdedigd, en op de aanmerking van den heer *van Dam*, als of de stellers van hetzelve twee malen schenen te hebben geleefd, geantwoord, dat dit in geenen deele het geval was; dat, toen de Kamer in 1849 geroepen werd, om een adres van antwoord optemaken, men in bijzondere omstandigheden verkeerde, in welke het pligt was, een zelfstandig woord te spreken; maar dat die omstandigheden thans veranderd zijn, en men derhalve een anderen weg kan bewandelen. Hij oordeelde, dat de bedenkingen, tegen den geest van het ontwerp ingebragt, reeds voldoende waren beantwoord en opgelost. Hij verklaarde, dat de commissie geen ander doel had gehad, dan om wel een weerklank, maar geene slaafsche navolging te leveren, en daarbij op enkele punten de gevoelens der Kamer eenigzins te doen uitkomen. Hij meende, dat zij allezins acht had geslagen op de aanmerkingen, welke haar doeltreffende waren voorgekomen en niet strijdig met den geest, in welken het ontwerp was opgesteld.

Daarna is de beraadslaging over de algemeene strekking van het adres gesloten, en is deze (gelijk gemeld is) met 56 tegen 3 stemmen goedgekeurd. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Luijben*, *v. Dam* en *v. d. Veen*.

Bij de beraadslaging over de bijzondere §§ van het adres heeft de heer *Boreel* het zeer in twijfel getrokken, of de Regering zich wel stipt aan de tractaten had gehouden, met toetetreden tot het verdrag tusschen Oostenrijk en Pruissen; — door deel te nemen aan de thans bestaande Bonds-vergadering, en wel afzonderlijk voor Limburg, afgescheiden van Luxemburg.

De heer *v. Dam* oordeelde, dat in de uitdrukking „dat het belang van Nederland zal worden in 't oog gehouden" de beteekenis ligt opgesloten, dat dit belang in 't verledene behoorlijk was behartigd; — iets, waarmede hij zich voorshands niet kon vereenigen.

De heer *Sloet* begreep, dat het Duitsch Verbond niet meer bestond; — dat het door het uittreden van sommige Staten, tot hetzelve behoorende, met de daad was ontbonden; — dat men zich alzoo behoorde te haasten, om van dezen stand van zaken gebruik te maken, ten einde Limburg van de banden eener teregt *gedrochtelijk* genoemde vereeniging te ontslaan. Hij vleide zich, dat de minister van buitenlandsche zaken den aard der staatkunde der Regering in dit opzigt aan de Kamer kenbaar zoude willen maken.

De heer *v. Goltstein* ontveinsde zijne bekommering niet, dat wij door de jegens Duitschland aangenomene houding in moeijelijkheden zouden kunnen gewikkeld worden, en dat men niets moest verzuimen, om daaruit te geraken. Bij het heerschend verschil van meening over de voortdurende kracht der Bonds-acte en het wettig gezag der Bonds-vergadering, had Nederland, naar zijn oordeel, eene meer onzijdige houding moeten aannemen, zonder zich aan eenige der partijen aantesluiten.

De heer *Borret* heeft daarentegen gemeend, dat de Regering zich te regt aan de tractaten had gehouden, als het beste middel, om zich in den tegenwoordigen onzekeren toestand, waarvan de uitkomst niet wel te berekenen was, voor moeijelijkheden te vrijwaren; — dat, indien het eenmaal uitgemaakt zal zijn, dat het Duitsch Verbond *facto*, of *jure*, werkelijk is ontbonden, de thans in acht genomene houding best geschikt zal zijn, om Limburg van zijnen tweeslachtigen toestand te verlossen.

De heer *Lotsy* achtte de zinsnede aannemelijk, vermits daardoor, bij het verschil van meening over deze aangelegenheid, aan een ieder zijn gevoelen onbelemmerd werd gelaten.

De minister van buitenl. zaken heeft dienaangaande aangemerkt, dat men hier te lande zoo wel, als elders, diep doorgedrongen is van de bezwaren, welke het duitsche vraagstuk oplevert; — dat de nederlandsche Regering geenszins overhelt noch tot Oostenrijk, noch tot Pruissen, maar alleen bedacht is op de handhaving van de zelfstandigheid van Nederland, en het belang van dien Staat het best meent te bevorderen, door het in acht nemen van de stiptste onzijdigheid. De toetreding tot het tractaat van 30 September heeft de minister verdedigd met aantemerken, dat daardoor de banden van het verscheurde Duitschland weder eenigzins werden aaneengeknoopt, en dit tractaat een eerste stap was tot terugkeer op den weg der wettigheid. Het toetreden tot de thans bestaande Bondsvergadering meende de minister geenszins als eene inbreuk op het verdrag van 1815 te kunnen beschouwen. Dat Limburg afgescheiden van Luxemburg zoude worden vertegenwoordigd, was onjuist; maar, al ware dit zoo, nog geene inbreuk op het tractaat. Hij meende niet zoo gereedelijk te kunnen toegeven, dat het Verbond, door het niet opkomen van Pruissen, *regtens* ontbonden was. Hij hield zich overtuigd, dat het onvoorzigtig zoude zijn geweest, zich nu reeds aan dit Verbond te willen onttrekken, en dat de door de Regering gevolgde weg de beste was, dien men kon inslaan, om zich voor verdere verwikkelingen te wachten.

De § is daarop (gelijk gemeld is) aangenomen.

De heer *v. Hall* deelde wel in de bezorgdheid van den heer *van Hassell*, dat de werking der scheepvaarts-wetten niet aan het doel zoude beantwoorden, maar meende, dat, daar zij eenmaal waren aangenomen, men toch zonder hezwaar mogt verwachten, dat zij eene goede uitkomst zouden opleveren. De heer *Dirks* heeft daarbij doen opmerken, dat de vrijstellingen in Engeland een gunstigen invloed hebben gehad op den scheepsbouw in Groningen. — De 7 leden, welke *tegen* de § 3 hebben gestemd, waren de heeren *v. Dam*, *Groen*, *v. Hassell*, *Bots*, *Baud*, *Hoffman* en *v. Doorn*.

De heer *Dommer* heeft zijn amendement voorgesteld als strekkende, om die geestdrift bij het leger te doen heerschen, welke voor deszelfs deugdelijkheid gevorderd wordt. Hij meende, dat men zich, in stede van altijd op bezuiniging bij het leger aan te dringen, gereed moet betoonen om daartoe mede te werken.

De heer *Metman* heeft, namens de commissie, verklaard, wel daarmede te kunnen instemmen, en te moeten erkennen, dat de officieren wel eens in hunne belangen zijn gekrenkt; maar hij heeft tevens gemeend, dat de Kamer, door zich te vereenigen met de door haar voorgestelde bewoordingen, beter zoude slagen in de bevordering van eenen goeden militairen geest bij het leger, dan met het aannemen van het amendement. Aan het bestaande grondwettige voorschrift, dat de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militairen zullen worden geregeld bij de wet, wordt niet te kort gedaan. — Hij meende echter, dat het wenschelijk was, dat de daartoe betrekking hebbende wetten spoedig mogten worden voorgesteld, en dat men ook eerlang kennis mogt dragen van de werkzaamheden van het committé van defensie voor het aannemen van een bepaald stelsel van verdediging, ten einde niet te vervallen in bezuinigingen, die, naar het oordeel van deskundigen, geen doel hadden getroffen, omdat zij naar geen bepaald stelsel waren beraamd.

De heer *v. Hall* heeft het amendement ondersteund; de heer *v. Dam* insgelijks, en deze spreker heeft zijne vreugde te kennen gegeven, dat hij nu eens van de zijde eener commissie van deze Kamer een woord ten gunste van het leger had mogen hooren. — De heer *Metman* heeft zijne denkbeelden nader toegelicht, en op eene aanmerking van den heer *v. Hall* geantwoord, dat de commissie heeft bedoeld, geenszins de gevoelens der leden te willen binden, ten aanzien der betreffende deze zaak te nemen maatregelen, maar alleen de goede gezindheid der Kamer jegens het leger te hebben willen betuigen, in verband tot de woorden, die in de aanspraak voorkomen.

De heer *Baud* wenschte het weglaten van de laatste zinsneden, omdat deze hem eenigzins duister voorkwamen.

De heer *Storm van 's Gr.* heeft verklaard, dat het verslag van het committé reeds in handen der Regering is, maar dat er omstandigheden zouden kunnen ontstaan, die eene bepaalde organisatie nog lang konden vertragen; — dat hij dit zeer zoude betreuren, en daarom de § 3 gaarne zou aannemen, omdat zij van de belangstelling der Kamer in het leger getuigt.

De minister van oorlog heeft verzekerd, dat de voordragt der bedoelde wetten niet van hem heeft afgehangen; — dat men deze wetten voor zee- en landmagt op eene en dezelfde leest heeft willen schoeijen; doch dat dit onmogelijk is bevonden, en dat zij alzoo geheel hebben moeten worden omgewerkt. — De minister heeft verklaard, dat het committé vlijtig heeft gearbeid en een ontwerp van defensie heeft voorgedragen; maar dat men in eene zaak van een zoo hoog gewigt met de meeste bedachtzaamheid moet te werk gaan; — dat men een ontwerp voor eene blijvende organisatie van het leger heeft voorgesteld, waarmede hij zich heeft kunnen vereenigen, welk ontwerp aan den Koning is voorgedragen en thans bij Z. M. aanhangig is; — dat alzoo, noch het departement van oorlog, noch het committé van defensie, in dezen achterlijk zijn gebleven.

'S GRAVENHAGE, 17 October.

[*Per telegraaf.*] **De Tweede-Kamer heeft heden het geheele adres van antwoord op de troonrede onveranderd aangenomen, met 53 tegen 7 stemmen.**

HAARLEM, 17 October.

Bij de verkiezing van een lid der provinciale Staten te Rotterdam, ter vervanging van den heer *v. Rijckevorsel*, die tot lid der Eerste-Kamer is benoemd, hebben de heeren *Jacq. H. C. van der Kun* en *F. W. C. Blom* erlangd, de eerste 78, de tweede 56 stemmen. Over die beide heeren zal eene herstemming moeten plaats hebben.

Te Gorinchem hebben ter vervanging van den heer *A. Boxman*, benoemd tot lid der Eerste-Kamer, de meeste stemmen voor het lidmaatschap der prov. Staten erlangd de heeren *E. C. van Baerle* en *J. S. van der Goes*. De eerste heeft 62 stemmen bekomen; de tweede 70 stemmen. Er moet eene herstemming over die beide heeren plaats hebben.

Laatstleden zaturdag avond is te Breda in het gebouw der Koninklijke Militaire Akademie, ter gelegenheid der onlangs plaats gehad hebbende vereeniging van de beide kweekscholen voor land- en zeemagt, een luisterrijk bal gehouden. De uitspanningszaal, waar het feest plaats had, was door de ijverige zorg der kadetten-commissarissen van het vierde studiejaar, prachtig ingerigt, met tropheën, wapens, de vaderlandsche vlag, groen en zinnebeelden versierd, en fraai verlicht. Alle militairen en burgerlijke autoriteiten en eene menigte ingezetenen waren op dit feest tegenwoordig, zoodat de zaal, hoe groot ook, geheel gevuld was. Het bal duurde tot bijna middernacht, en verschafte aan alle aanwezigen een waar genoegen. (*Bred. Cour.*)

— Uit Dordrecht wordt het volgende gemeld:

„ Het plan — reeds bij de invoering van eene meer vrijzinnige wetgeving op de scheepvaart opgevat, om ook aan Dordrecht die voordeelen te verzekeren, welke daaruit, ten gevolge der meerdere uitbreiding van den transito-handel van en naar Duitschland, konden voortvloeijen, door eenen geregelden weg aan dien handel te bezorgen van en naar een der grootste wereld-staten, de republiek der Vereenigde Staten van Noord-America, — is eindelijk tot rijpheid gekomen. Onder het oppertoezigt van de hoofden van het stedelijke bestuur en van andere aanzienlijke ingezetenen wordt hier ter stede eene maatschappij gevormd, ten doel hebbende de daarstelling eener geregelde stoomvaart op Noord-America. Deze onderneming, zoo onberekenbaar in hare gevolgen, vooral voor de stad onzer inwoning, welke door hare natuurlijke ligging boven eenige stad in ons vaderland, om niet te zeggen boven eenige plaats van het vasteland van Europa, voor dezelve geschikt is, mogen wij niet anders dan toejuichen."

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 October. Den 16den dezer zijn in Texel binnengekomen Botje van Leverpool, Klasen van Cardiff, Kaspersma van Londen, Huisman van Newcastle, Freerichs van Archangel, Franken van Drammen en uitgezeild Z. M. (st.) ARDJOENO, kapt. luit. Voet naar Vlissingen en Colyer (st.) naar Londen; de wind w.

Den 12den dezer is te Delfzijl lek en met andere schade binnengeloopen het schip *Carl*, kapt. Purander, van Windau naar Schiedam en 14 dito de schepen *Annegina*, kapt. de Jonge, van Heiligenhaven naar Amsterdam of Schiedam en *Margina*, kapt. Huizing, van Pillau naar Groningen.

In den nacht van 7 op 8 dezer is in de Noordzee, 15 mijlen uit den wal verongelukt het schip *Themis*, kapt. Dahms, van Dantzig naar Amsterdam; het volk is te Delfzijl aangebragt.

Den 9den dezer is mede in de Noordzee verongelukt, doch het volk gered en te Newhaven aangebragt, het schip *Nornen*, kapt. Johnsen, van Nerva naar Edam.

Den 10den dezer was op de hoogte van de Singels het schip *Vice Admiraal Rijk*, kapt. Lammerts, van Amsterdam naar de Kaap de Goede Hoop.

Den 12den dezer is met gescheurde groote mast, verlies van rondhout enz. te Plymouth binnengeloopen het schip *jonge Arie*, kapt. Leversteyn, van Newcastle naar Nickerie.

Den 29sten Sept. is bij de Oosthoek van Sicilie gepraaid het schip *Wijnanda Cornelia*, kapt. de Boer, van Amsterdam naar Venetien; den 13den dito op 15° n. b. en 24° w. l. het schip *Koning Willem II*, kapt. Kooger, van Batavia naar Middelburg, en 7 dito op 9° n. b. en 21° w. l. het schip *Nijverheid*, kapt. van der Valk, van Amsterdam naar Batavia.

Te Zoltkamp zijn aangekomen Zoeler van Londen en Visser van Memel. Te Delfzijl van der Werff, Sterenborg, Ugen, Schoe en Schreuder, alle 5 uit Noorwegen, Mudder en Jacobs, beide van Bremen en Strakholder van Norden, alle 3 naar Amsterdam. Te Termunterzijl Schippers, Kraan en Dik, alle 3 uit Noorwegen. Te Vlissingen Smit van Petersburg en Boutekoe van Dantzig. Te Boston het schip *Tropicus*, kapt. Popken van Rotterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *October.* 1850. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebt.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	56¾	13/16	— g.
„ „	3	„	67⅜	7/16	—
„ „	4	„	88¾	15/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	88⅞	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	„	168¾	169	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	52 13/16	—	—
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	105	—	—
„ „ 1828/1829,	5	„	104⅝	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	95⅜	96	—
„ „ 1840. . . .	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz . .	4	„	87	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	65⅛	—	—
Certific. van „ . .	6	„	65½	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	145	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	„	11 3/16	¼	—
„ „ £ 510,	5	„	11 7/16	½	11 7/16
„ Onb. Stukk.	5	„	—	—	—
Obligatiën	3	„	39¼	—	—
„ Binnenl. . . .	3	„	33⅞	34	33⅞
Passieve			—	—	—
Ardoin Coupon			8⅝	¾	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	75⅜	¾	—
„ „ N. . .	5	„	80¾	½	80 7/16
„ „ . .	2½	„	40 3/16	½	—
BELGIE, ...			—	—	—
Banc. Belgie	4½	pct.	46 9/16	—	—
Rothschild, ...	2½	„	46⅝	11/16	46⅝
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	90½	¾	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	35 9/16	⅝	—
„	4	„	34 11/16	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	80½	81	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	„	36	½	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¼	„	18	⅜	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	„	29⅝	¾	29⅝
N.-AMERICA, Americ. Bank - Actiën.			3 1/16	⅛	3 1/16

Weener Aandeelen fl. 500, *f* 298. Denemarken oblig. te Londen 99¾. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 88½. Peru geldl.

uitgest. 36½. Grenada oblig. uitgest. 4³⁄₁₆ à ⁷⁄₁₆. De 4½ Russen 94⅞. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. BRASKAMP, *Pres.*

De prijzen der binnenlandsche fondsen waren heden weder iets williger. De belgische waren prijshoudend; de fransche iets vaster; de spaansche nagenoeg onveranderd; de portugesche en russische gezocht, en de oostenrijksche met tamelijk levendigen handel tot hoogere prijzen gevraagd. Van de zuid-americaansche zijn de werkelijke en uitgestelde Peruanen tot hoogere prijzen verhandeld.

MADRID, 11 October. De 3 pc. 34½; 5 pc. 13⅞.
WEENEN, 14 October. De 5 pc. Mettall. 95¼; Bank-actien 1159.
BERLIJN, 15 October. De 3½ pc. Schuldbr. 85½.
FRANKFORT, 15 October. De 5 pc. Metall. 78¾. De 2½ pc. Ned. 56¼. De 3 pc. Spaansche binnenl. 34.
LONDEN, 16 October. De 3 pc. gecons. resc. 97¾. Mexico 31⅜ à ⅝. Peru 80¾ à 81¼. Grenada 18¼ à ¾. Spanje 5 pc. 18¼ à ½.
PARIJS, 16 October. De 5 pc. renten 92 fr. 15; 3 pc. 57 fr. 10; Bank-actien 2288; 3 pc. spaansche 34⅛.
ANTWERPEN, 16 October. De 5 pc. Belgie 98; 5 pc. spaansche 11⅛.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 October. *Tarwe* flaauw; 123 à 127 p. oude en jar. *f* 7 à 7,80; 120 à 127 p. nieuwe *f* 6 à 7,20. *Rogge* mede traag afgaande; nieuwe iets hooger verkocht; 116 à 123 p. jar. *f* 5,15 à *f* 5,75. *Boekweit* prijsh.; 113 116 p. n. grijze zand *f* 5,40 à *f* 5,80; 110 à 113 p. o. veen *f* 4,70 à *f* 5. *Garst* als voren; 96 à 99 p. wint. n. *f* 4,35 à *f* 4,70; 99 à 103 p. zomer n. *f* 4,15 à *f* 4,45; 107 p. knobbe n. *f* 4,65. *Haver* prijsh.; 78 à 85 p. n. dikke br. *f* 2,90 à *f* 3,25; 65 à 72 p. witte voer n. *f* 2,55 à *f* 2,80. *Paardenb.* *f* 4,75 à *f* 5,40. *Duivenb.* *f* 5,25 à *f* 5,75. *Koolzaad* willig; puik *f* 11; mindere soorten *f* 8,50 à *f* 11. *Zomerzaad* *f* 7 à *f* 7,50. *Gort* iets hooger; grove *f* 7,25 à *f* 7,75; parel *f* 10 à *f* 13. — *Boter* *f* 26.
SNEEK, 15 October. *Boter* *f* 35 à *f* 36. *Kaas* *f* 16 à *f* 19,50.
DELFT, 17 October. *Boter* *f* 37 à *f* 43.

212de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.
4de Lijst. N°. 9686, een prijs van *f* 1000.

*** Met dringenden ernst wordt de bekende liefdadigheid van christelijke landgenooten ingeroepen ten behoeve van een' achtenswaardigen *grijsaard*, onberispelijk in handel en wandel, die door zamenloop van omstandigheden, buiten zijne schuld, in uiterst moeijelijke finantiële bezwaren zich bevindt, en alleen door spoedige hulp voor de uiterste armoede kan worden bewaard. Mogten veler harten door de liefde des Heeren zich gedrongen gevoelen om voor dezen zwaar beproefden Broeder een penningske der liefde af te zonderen. Gaarne zullen zich met den ontvangst daarvan belasten: de wel-eerw. heeren *J. I. Doedes*, te Rotterdam; *F. C. van den Ham*, te Harderwijk; *J. A. ten Bokkel Huinink*, te Veenendaal, en *P. D. Schouw Santvoort*, te Arnhem; gelijk mede de heeren *Kemink & Zoon*, Boekhandelaars te Utrecht.

*** Getrouwd:
G. A. E. WIGGERS
'sGRAVENHAGE, en
15 October 1850. E. J. M. N. C. DE VILLE,
Wed. *von Bihl.*

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, H. VAN DER HOOP
16 October 1850. en
S. A. SORILLON.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, P. HAVELAAR
16 October 1850. en
C. E. DUNLOP.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *M. A. KRANTZ — KIST.*
LEYDEN, 13 October 1850.

*** BERLICUM, 15 October 1850. Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *JOHANNA DE RUYTER*, geliefde Echtgenoot van W. BEZEMER, V. D. M.

*** Bevallen van eene DOCHTER *FRANCINA VAN RIJ*, Echtgenoot van G. VAN DEN HOONAARD.
HILLEGERSBERG, den 15den October 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder, Mejufvrouw JOHANNA JAKOBA GASTELAAR, Weduwe van wijlen den Heer *G. Augustijn Mz.*, in den ouderdom van bijna 85 jaren.
BERGEN OP ZOOM, M. AUGUSTIJN,
10 October 1850. *uit aller naam.*

*** Heden overleed mijne veel geliefde oudste Dochter, JOSEPHINE FRANCISCA WILHELMINA, in den ouderdom van 16 jaren.
ROTTERDAM, Wed. W. H. SCHMIDT,
13 October 1850. geb. KEIJSER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep, in de hope des beteren levens, tot onze, onzer Kinderen en verdere Betrekkingen innige droefheid, onze geliefde jongste Dochter, ADRIANA SUSANNA PAULINA, in den leeftijd van 29 jaren.
WEESP, L. L. HOUEL.
13 October 1850. M. HOUEL, GELTSLICHTER.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde oudste Zoon, JOHANNES ABRAHAM, in den jeugdigen leeftijd van ruim achttien jaren. A. G. VAN MANEN,
UTRECHT, Wed. *J. A. D. Molster.*
14 October 1850.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, A. FIJNEBUIK, in den ouderdom van 42 jaren. Ieder, die haar in hare waarde gekend heeft, kan beseffen wat ik en mijne Kinderen in haar verliezen.
ELBURG, J. KNOTTENBELT.
15 October 1850. Algemeene kennisgeving.

*** Nog treurende over het verlies van mijnen oudsten Zoon trof mij en mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen weder eenen gevoeligen slag, daar het den Almagtige behaagde mijnen geliefden Echtgenoot, ARIE C. LAP, in leven buitengewoon Loods, door een allernoodlottigst toeval, nabij *Ameland*, van mijne zijde weg te nemen, in den ouderdom van bijna 50 jaren. God sterke mij en mijne Kinderen en dierbare Betrekkingen in deze nieuwe beproeving. R. P. BOON,
HOORN, op *Texel*, Wed. *A. C. Lap.*
den 16den October 1850.
Algemeene en eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, in den ouderdom van 66 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, WILLEM VAN DER TAK, na een langdurig lijden.
WASSENAAR, C. VAN DER TAK,
16 October 1850. geb. ROTTEVEEL.
Algemeene kennisgeving.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij gelegenheid van de voltrekking van hun Huwelijk, betuigen de ondergeteekenden hunnen welmeenenden dank. J. A. TUYN.
M. W. A. M. COELEN.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde Zuster, betuig ik bij deze, namens mijne Zuster, onzen innigen dank. M. M. WOLBERS.

*** DE MINISTER VAN FINANCIEN brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden dat op Dingsdag den 22sten October 1850, des middags ten twaalf ure, in het gebouw van het Ministerie van Financien, in de Spinhuissteeg te *Amsterdam*, ten overstaan van den Staatsraad Jhr. Mr. J. VAN IDDEKINGE, Agent van het Ministerie van Financien te *Amsterdam* en den Referendaris I. J. VAN LEEUWEN, in het openbaar zullen worden uitgeloot om met 1 November daaraanvolgende te worden afgelost, TWAALF AANDEELEN, ieder groot *f* 500.—, in de geldleening van *f* 160.500,—, tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van eenen Kiezelweg tusschen *Zutphen* en *Goor*; — zullende de uitgetrokken Nommers bij nadere aankondiging worden bekend gemaakt.
's Gravenhage, *den* 15*den October* 1850.
De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

*** De Heeren HOPE & C°. adverteren, op order van het Ministerie van Financiën van Rusland, dat op den 15den September 1850, Oude Stijl, te St. Petersburg, door de Keizerlijke Commissie van Amortisatie, zijn ***UITGELOOT***, om te *St. Petersburg*, in de maand December 1850, gelijktijdig met de Rentebetaling te worden afgelost: **DUIZEND EN TWEE BILJETTEN VAN INSCRIPTIE** (Origineel) à **5** per cent, derde Serie, ieder Biljet à 500 Zilver-Roebels kapitaal, genommerd (ter regterhand) als volgt:

66	4260	9655	15026	19766	24610	29301	34197
105	4275	9684	15220	19790	24619	29348	34270
119	4292	9702	15316	19873	24621	29408	34287
132	4301	9785	15352	19959	24670	29416	34369
133	4387	9825	15431	19971	24758	29421	34376
148	4399	9831	15439	19979	24901	29447	34389
184	4401	9842	15525	19998	24904	29464	34394
221	4411	9998	15537	20052	24922	29472	34463
224	4450	10009	15546	20226	24927	29477	34758
231	4507	10033	15559	20245	24930	29508	34831
293	4551	10055	15560	20265	24962	29583	34857
352	4581	10059	15667	20269	24979	29667	34894
360	4601	10141	15690	20339	24991	29678	35075
431	4607	10167	15733	20357	25014	29683	35079
483	4619	10180	15816	20383	25024	29692	35087
495	4642	10192	15834	20390	25041	29699	35159
531	4735	10262	15866	20552	25142	29791	35364
532	4849	10304	15872	20560	25146	29809	35392
541	4858	10311	15926	20584	25172	29811	35456
547	4943	10388	15928	20595	25195	29813	35520
551	4995	10393	15954	20622	25207	29904	35565
552	5025	10507	15974	20623	25331	30038	35582
615	5035	10550	16112	20628	25340	30123	35703
617	5119	10598	16205	20691	25344	30184	35705
679	5159	10615	16212	20756	25393	30222	35774
724	5189	10625	16352	20759	25395	30224	35880
737	5202	10646	16400	20783	25456	30277	35900
840	5250	10659	16446	20808	25471	30376	35926
857	5261	10719	16450	20814	25479	30388	36012
881	5290	10728	16458	20828	25535	30394	36055
926	5298	10791	16502	20836	25572	30596	36059
982	5369	10853	16553	20842	25608	30656	36123
985	5390	10932	16613	20869	25620	30685	36220
1044	5401	10947	16629	20966	25652	30729	36354
1049	5427	11059	16651	21005	25704	30801	36499
1074	5445	11131	16687	21015	25734	30802	36618
1142	5486	11156	16751	21051	25743	30911	36633
1243	5547	11158	16788	21077	25792	30972	36635
1415	5567	11202	16791	21111	25809	30977	36676
1481	5668	11224	16875	21118	25838	30991	36722
1485	5826	11233	16888	21143	25913	31056	36808
1487	5838	11266	16923	21145	25947	31119	36825
1518	5863	11329	16929	21211	25950	31133	36852
1541	5890	11381	16943	21225	26027	31136	36874
1557	5902	11501	17103	21235	26036	31160	36992
1574	5988	11519	17188	21262	26105	31207	36993
1578	6052	11552	17197	21271	26140	31292	36998
1624	6086	11599	17238	21280	26172	31373	37001
1629	6092	11607	17248	21401	26233	31404	37046
1663	6093	11742	17259	21445	26242	31544	37089
1703	6216	11817	17278	21466	26295	31561	37146
1767	6255	11862	17285	21490	26299	31578	37168
1801	6285	11997	17297	21563	26342	31582	37176
1816	6352	12007	17342	21579	26369	31591	37177
1842	6370	12081	17384	21652	26388	31593	37187
1859	6391	12138	17400	21680	26447	31688	37212
1862	6417	12185	17439	21756	26500	31719	37303
1927	6448	12239	17466	21765	26503	31753	37304
1954	6457	12264	17524	21803	26591	31775	37339
1961	6466	12484	17540	21834	26597	31777	37417
2101	6495	12495	17580	21854	26699	31778	37428
2104	6696	12519	17598	21909	26725	31780	37508
2127	6707	12537	17633	21937	26772	31790	37541
2162	6734	12940	17753	21978	26865	31791	37549
2198	6743	13028	17764	21999	26927	31871	37561
2201	6814	13105	17778	22044	26974	31872	37611
2219	6897	13142	17811	22104	27049	31886	37658
2268	6964	13226	17859	22159	27155	31904	37667
2314	7065	13284	17868	22203	27158	31947	37712
2322	7078	13301	17898	22261	27164	32040	37779
2439	7162	13547	17927	22262	27170	32072	37831
2482	7219	13595	17948	22403	27201	32094	37834
2493	7232	13622	18001	22410	27216	32151	37849
2544	7249	13641	18011	22519	27263	32152	37881
2621	7261	13643	18043	22524	27307	32166	37886
2679	7267	13667	18060	22542	27364	32187	37896
2756	7411	13671	18096	22565	27405	32231	37922
2779	7475	13695	18124	22637	27460	32255	38007
2785	7507	13771	18174	22660	27517	32261	38082
2815	7539	13794	18197	22710	27527	32265	38207
2828	7564	13803	18199	22775	27671	32267	38252
2840	7615	13808	18203	22780	27722	32291	38260
2859	7660	13831	18223	22811	27763	32308	38279
2929	7707	13887	18235	22848	27784	32346	38314
2955	7712	13891	18248	22854	27796	32360	38359
2986	7751	13893	18267	22900	27800	32389	38384
2995	7753	13928	18282	22935	27816	32444	38416
3012	7945	13982	18362	22946	27825	32464	38426
3025	8011	14023	18370	22952	27837	32466	38434
3042	8030	14062	18391	23043	27917	32510	38480
3068	8052	14085	18404	23200	27940	32525	38505
3079	8138	14119	18410	23231	28021	32547	38542
3094	8178	14132	18468	23233	28030	32698	38595
3098	8181	14148	18494	23235	28065	32705	38668
3167	8204	14154	18509	23275	28068	32816	38786
3220	8225	14214	18528	23307	28161	32861	38863
3228	8299	14222	18652	23320	28223	32889	39035
3235	8443	14227	18656	23337	28264	32920	39062
3264	8458	14238	18664	23455	28270	33021	39070
3350	8488	14250	18716	23556	28271	33023	39090
3438	8550	14323	18734	23596	28344	33106	39127
3448	8636	14366	18851	23619	28405	33132	39132
3457	8638	14373	18895	23692	28414	33146	39139
3492	8646	14492	18919	23706	28422	33178	39198
3512	8681	14538	18949	23734	28472	33191	39211
3519	8832	14589	18995	23871	28499	33196	39250
3528	8842	14624	19015	23931	28501	33236	39281
3532	8908	14647	19077	23955	28540	33245	39392
3611	8921	14685	19087	23966	28568	33341	39430
3669	8940	14714	19134	23981	28617	33361	39467
3681	8949	14722	19177	24035	28625	33375	39533
3855	8987	14776	19263	24100	28678	33383	39535
3873	9034	14786	19312	24149	28712	33440	39542
3966	9118	14798	19411	24155	28742	33483	39557
3982	9144	14807	19441	24235	28848	33550	39613
4065	9179	14809	19448	24247	28857	33597	39671
4066	9246	14811	19473	24272	28962	33615	39685
4071	9301	14835	19488	24335	29007	33621	39710
4093	9375	14883	19491	24380	29016	33646	39771
4100	9389	14890	19511	24386	29021	33697	39799
4161	9399	14894	19548	24412	29055	33741	39850
4166	9418	14929	19556	24472	29063	33749	39864
4167	9484	14959	19572	24477	29082	33758	39894
4221	9486	15008	19595	24568	29251	33935	39940
4229	9545	15023	19675	24588	29279	34191	39971
4256	9616						

Diegeen dezer Biljetten, welker aflossing niet in de maand December 1850, bij de Commissie van Amortisatie voornoemd, ingevorderd wordt, zullen ook aan dezelve ter afbetaling kunnen worden vertoond tijdens de volgende termijnen van Rentebetaling, bepaaldelijk in de maanden Junij en December, terwijl echter het genot van Interest voor deze 1002 Biljetten, in ieder geval, den eersten December 1850, Oude Stijl, ophoudt.

*** De Heeren HOPE & C°. KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI brengen ter kennisse van de Houders van Certificaten hunner Administratie, gevestigd op Originele Biljetten van Inscriptie der **Russische Leening**, 3de Serie, rentende 5 ten Honderd in Zilver-Roebels, dat van de gezamentlijke Biljetten, uitmakende het Fonds dezer Administratie, te *St. Petersburg* **485** stuks **UITGELOOT** zijn, om in de maand December aanstaande aldaar te worden **Afgelost**, met 500 Roebels voor ieder Biljet; dat dien ten gevolge, onverwijld, ten overstaan van den Notaris Mr. J. COMMELIN en Getuigen, eene Uitloting zal geschieden van even zoo veel Nummers der door hun uitgegevene Certificaten, ieder van eene gelijke som van Rs. 500.—, en waarvan de Nummers nader, na afloop der voormelde Uitloting, zullen worden bekend gemaakt.
Amsterdam, 14 *October* 1850.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de ***COUPONS***, verschenen 1/13 Julij 1850, der **6** pCts. **Russische Certificaten**, van hunne Administratie, van heden af zullen worden betaald, ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, te weten:
de COUPONS groot R. 30.–, in Bank-Assignatiën, met *f* 16.19.
Idem „ R. 15.–, in Zilver, „ „ 28.34.
Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche Plaatsen zijn bepaald als volgt:

		COUPONS 6 pCt. in Bank-Assignatiën:	COUPONS 6 pCt. in Zilver:
Te *Londen*	met	£ 1.7.4;	£ 2.7.10;
„ *Parijs*	„	Fr. 34.24;	Fr. 59.92;
„ *Hamburg*	„	B°. Mk. 18.2;	B°. Mk. 31.12;
„ *Frankfort a/M.*	„	24 vt. Fl. 16.6;	24 vt. Fl. 28.12; en
„ *Berlijn*	„	D. 9.6.	D. 16.3.

Amsterdam, 17 *October* 1850.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de ***COUPONS*** der door hen uitgegevene Certificaten ten laste den Staat van **Pennsylvania**, in *de Vereenigde Staten van Amerika*, rentende **5** pCt., verschenen 1°. Augustus 1850, van heden af, ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, zullen worden betaald met *f* 22.65, zijnde het netto bedrag, waarvan is afgetrokken de in Amerika betaalde 5 pCt. Belasting.
Amsterdam, 17 *October* 1850.

*** De Heeren GOLL & COMP., zich gedragende aan hunne Advertentie dd. 18 Septbr. ll., brengen ter kennis der houders der 88 stuks uitgeloote *Certificaten* 2½ pc. *originele Weener-Bank-Obligatien*, dat de VERWISSELING dezer 2½ pcts. in 5 pcts. Obligatien te Weenen heeft plaats gehad, en dien ten gevolge, van af den 23sten dezer, ten hunnen Kantore zal worden gevaceerd ter uitlevering van even zoo veel 5 pcts. *Weener-Bank-Obligatien*: wordende de houders der op 18 September ll. uitgeloote *Certificaten* mitsdien uitgenoodigd, hunne stukken des Woensdags inteleveren, om den daarop volgenden Vrijdag de opgen. 5°/o daartegen in ontvangst te nemen, tegen betaling van *f* 10.50 Nederl. Ct. voor elk *Certificaat* van Fl. 800.
Amsterdam, 16 *October* 1850.

** De COUPON 1 April 1850, behoorende bij de uitgelote Amortisatie-Syndicaat 3½ % N°. 9154, kan, tegen teruggave van het bedrag en de Advertentie-kosten, terug bekomen worden bij M. WIJT & Zn., Boekverkoopers, Rotterdam.

** Al wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van wijlen den Heer E. BIERMANN, in leven Muziekonderwijzer te Deventer, wordt verzocht daarvan schriftelijke opgave te willen doen, vóór den 1sten November aanstaande, aan Mr. J. H. VAN DELDEN, te Deventer.

Deventer, 17 *October* 1850.

** Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer C. J. VAN OVERBEEKE, in leven Apotheker te Middelburg, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 1sten November aanstaande, ten Kantore van den Notaris P. VAN DE GRAFT.

** Men vraagt ten spoedigste een' bekwamen ONDERMEESTER, van den 2den of 3den Rang, H. G., tevens in staat de Fransche en Hoogd. Talen te onderwijzen. Buiten de gewone verpleging kan het Salaris *f* 150 à *f* 200 beloopen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. A, bij den Boekh. A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer.

** IEMAND van den 3den Rang, R. C., gewend in eene talrijke School werkzaam te zijn, in staat de beginselen van het Fransch en Hoogduitsch, de Algebra en het Teekenen te kunnen onderwijzen, zag zich gaarne, zoo spoedig mogelijk, als Ondermeester geplaatst. Adres *franco* Brieven, onder Lett. M, aan den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

** Voor een JONG MENSCH, oud 19 jaren, van goede opvoeding, H. G., wordt verlangt gelegenheid tot Opleiding in een ordentelijk vak van *Handel* of *Fabriekwezen*, waaraan eenig vooruitzigt verbonden is, of een klein aandeel kan worden genomen, zoo mogelijk met Kost en Inwoning, of wel tot assistentie van meer bejaarde lieden, welke, na verloop van eenigen tijd, genegen mogten zijn hunne zaken over te doen, onverschillig in welke plaats.

Hierop reflecterende gelieve men zich, met opgave der zaak en conditiën, te adresseren, L^s. H., *poste restante*, te Hellevoetsluis.

** Men verlangt ten spoedigste, in eene fatsoenlijke *Mode-Affaire*: Eene EERSTE WERKSTER, als ook IEMAND die bekwaam is in het maken van Mutsen. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren, met *franco* Brieven, sub. Lett. S., aan de Boekhandelaars SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL & BAKKER, te Amsterdam.

** Te Alphen is tegen aanstaanden Mei te HUUR: Een aanzienlijk HUIS, met grooten en fraaijen Tuin (zijnde tevens een klein Buiten en genaamd *Stroomzigt*), alleraangenaamst gelegen in de Kom der Gemeente, aan den Rijn en aan den Straatweg, à *f* 400 's jaars. Te bevragen bij den Mr. Timmerman A. RUTGERS.

** In de Provincie Noord-Holland is UIT DE HAND TE KOOP: Eene in werking zijnde FABRIEK en HANDELZAAK, op eene voor deszelfs uitoefening zeer gunstige plaats gelegen. Belanghebbenden gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters X. IJ, aan den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

** Door vertrek naar elders UIT DE HAND TE KOOP, voor een' matigen prijs: Eene in volle werking zijnde, goed beklante GRUTTERIJ. Te bevragen, met *franco* Brieven, Letters B. A., bij den Boekhandelaar H. HORNEER, te Gorinchem.

** ELS-PLANTSOEN.

Uitmuntend gekweekt, krachtig en gezond ELS-PLANTSOEN, zoo *Poot-* als *Boet-Els*, van 1,13 Ned. El tot 1,70 Ned. El, te bekomen in de Kweekerij van *Nyen-Heim*, aan de Beilervaart (Prov. Drenthe), voor **f 5,50** de 1000; bij groote hoeveelheden tegen mindere prijzen. Zijnde het vervoer te water, vooral naar Holland, door de geregelde beurtvaart van Amsterdam op Assen, zeer gemakkelijk.

Adres: A. VAN ES, Boschwachter op *Nyen-Heim*, Gemeente Beilen (Prov. Drenthe). Brieven *franco*.

[NB. Bij de vorige plaatsingen dezer Advertentie stond verkeerdelijk 1 *El* 5 *Palm*, *tot* 1 *El* 8 *Palm*, in plaats van 1 *El* 13 *Ned. D. tot* 1 *El* 7 *Palm*.]

** OPENBARE VERKOOPING, op Dingsdag 22 October 1850, des morgens ten half 10 ure precies, ten overstaan van den Notaris Mr. C. A. KLUIT, te Alphen, in het Huis gemerkt N°. 208, aldaar, van Mahonijhouten Stoelen, dito Eettafel met 9 Bladen, Kanapé, Glaswerk, 2 Narresleden, Narretuig met Metalen en Koperen Bellen en Kleed; voorts Tuigen, Leidsels, Stangen, Paardekleeden, Zweepen en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Te bezigtigen op Maandag te voren, van des morgens 10 tot des namiddags ten 4 ure.

** P. BAAY en T. J. B. WESTERWOUDT, Makelaars, zullen op Maandag den 28sten October 1850, des avonds na half zes ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement* te Amsterdam, door den Notaris A. VAN ETTEN, doen verkoopen:

De kapitale, hechte, sterke, achtkante WIND-SNUIF-MOLEN, genaamd *DE KLEINE ZWAAN*, met Pakhuis, Loods, Bazen- en Knechts-Woningen, Schuitenhuis, Tuin en verdere Getimmerten, staande en gelegen op eigen grond, op het Groot Verwerspad, onder Nieuwer-Amstel. Breeder bij Biljetten omschreven. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag, ten Kantore van den Notaris *van Etten*, voornoemd, ter visie liggen.

** Op Zaturdag den 9den November 1850, des middags ten 12 ure, zal men voor de Stalling, staande binnen Utrecht in de Geertesteeg, ten overstaan van den Notaris DUYFJES, in het openbaar, om *kontant geld*, verkoopen: Eene groote partij goed beschilderde en bekleede RIJTUIGEN, bestaande in drie Glazen-Wagens, eene Barouchette, twee Victoria's, eene Koets, vier Vigelanten, vier Tentwagentjes, eene Kiereboe, een Wagentje, een Hittenwagen, een Vrachtwagen, twee Tilbury's, eene Caricle, twee Fransche Chaisen en een span zwarte Tuigen. Des morgens op den verkoopdag aldaar te bezigtigen.

WERKEN VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

R. TÖPFFER,

DE PASTORIJ. Uit het Fransch, door S. S. 2 Deelen, gr. 8vo. . . . . *f* 6,60.

IDA KOHL,

PARIJS EN DE FRANSCHEN. Schetsen. Uit het Hoogduitsch, door S. S. 2 Deelen, gr. 8vo. *f* 6,25.

P. VAN DER WILLIGEN,

NAGELATENE LEERREDENEN; voorafgegaan van een LEVENSBERIGT, door N. C. KIST. Gr. 8vo. *f* 3,00.

STAATHUISHOUDKUNDE.

ADOLPHE BLANQUI,

BEKNOPT OVERZIGT van de eerste beginselen der STAATHUISHOUDKUNDE; voorafgegaan door eene GESCHIEDKUNDIGE INLEIDING. Uit het Fr. Gr. 12mo. *f* 0,90.

JOSEPH DROZ,

STAATHUISHOUDKUNDE, of beginselen van de leer des Rijksdoms. Uit het Fransch, met eene VOORREDE van Mr. B. W. A. E. SLOET TOT OLDHUIS. ***(Tweede en vermeerderde uitgave.)*** Gr. 12mo. *f* 1,75.

FERDINAND DE HAMAL,

BEGINSELEN DER STAATHUISHOUDKUNDE, ten gebruike van Jonge Lieden, die zich aan eene Staatkundige of Administrative loopbaan willen wijden. Uit het Fransch. Gr. 12mo. . . . . *f* 0,75.

Uitgaven van J. DE LANGE, te Deventer.

** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

EEN GESCHENK UIT AUSTRALIË.

ONDERHOUDENDE VERHALEN

UIT HET LEVEN DER ENGELSCHE KOLONISTEN,

DOOR

MRS. DE VIDAL.

NAAR DEN VIJFDEN DRUK UIT HET ENGELSCH, DOOR

G. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Gr. 8vo, met Vignet. Prijs *f* 2,40.

INHOUD: *Thomas en Anna Thompson.* — *Susanna's Droom.* — *William Norton of de Landverhuizer.* — *Ruth Walsch.* — *De twee Nichten.* — *De Weduwe.*

☞ Dit zeldzaam Geschenk van *Australiëns Bodem* zal ongetwijfeld de belangstelling wekken van het leesminnend Nederlandsch Publiek.

Onlangs werd door denzelfden Uitgever verzonden:

GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE NOVELLEN

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

TWEEDE VERZAMELING.

Gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.

INHOUD: *De St. Pietersberg.* Herinneringen van een' Hollandschen Reiziger. — *De Oorringen.* — *Een Gebed.* — *De Muren van Jeruzalem.* — *De kracht van het Bijgeloof.* — *De Kaartlegster.* — *Een woord.* — *Schuldgevoel.* — *Ware Armen.* — *De twee Zusters.* — *Nemesis.* — *Eene Erftante.* — *Krom Jantje.* Verhaal van een Overbuur. — *De arme Françoise.*

☞ Van de in 1849 verschenen *tweede* druk der **eerste Verzameling** zijn mede nog Exemplaren te bekomen, à *f* 3,25.

DE MENSCH IN HET LAATSTE TIJDPERK ZIJNS LEVENS.

TAFEREELEN UIT DE LEERSCHOOL DER ONDERVINDING,

TOT BEVORDERING VAN

GODSVRUCHT EN LEVENSWIJSHEID,

DOOR

T. VAN SPALL.

Gr. 8vo, met Vignet. Prijs *f* 2,50.

INHOUD: *Het laatste levensjaar van eenen Gierigaard.* — *Armoede in den ouden dag.* — *De Familie Boomslot.* — *De Predikants-Weduwe.* — *De Ambachtsheer van Westburg.*

Vroeger werd door hem mede uitgegeven:

T. VAN SPALL. DE MENSCH BIJ ZIJNE INTREDE IN DE WERELD, of Geloof en Godsvrucht in beoefening gebragt, in een achttal Verhalen . . . . *f* 2,40.

T. VAN SPALL. DE MENSCH IN DE WERELD. Tafereelen uit het Huwelijks-Leven, ter bevordering van waar huisselijk geluk . . . . *f* 2,75.

Bovenstaande Werken zijn alle zeer geschikt als **Boekgeschenk** en voor **Leesgezelschappen.**

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN EN LEESBIBLIOTHEKEN.

J. C. & W. ALTORFFER, Boekhandelaars te Middelburg, geven heden uit en hebben alom verzonden:

EEN CODICIL.

Roman van G. P. R. JAMES *Esq.* Uit het Engelsch, door den Vertaler van „OLIVIER CROMWELL."

3 Deelen in gr. 8°., met drie verschillende Vignetten. . . . . . *f* 9,—.

Eene hoogst matige prijsberekening voor den compressen, doch duidelijken druk van 946 *bladzijden.*

☞ Deze Roman, van den ook in ons Vaderland algemeen op prijs gestelden JAMES, beveelt zich aan door eene ingewikkelde en boeijende intrigue en hoogst aanschouwelijke voorstelling.

Bovengemelde Boekhandelaars debiteren met succes:

OLIVIER CROMWELL. Historische Roman, van H. W. HERBERT. 2 Dln. met Vignetten. . . . . *f* 6,80.

SCHULD en BOETE, door de Schrijfster van „MONT SOREL" enz. Met Vignet. . . . . *f* 3,30.

VOOR *f* 10, IN PLAATS VAN *f* 25,

wordt door de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, aangeboden: De *tweede*, *verbeterde en vermeerderde druk* van het

THEORETISCH EN PRACTISCH

BOUWKUNDIG HANDBOEK,

ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Timmerlieden, Metselaars en verdere Bouwkundigen, door W. C. BRADE, oud-Kapitein-Ingenieur. Vier Deelen in kwarto, met 37 Platen.

Eerste Deel: 1°. Gebouwen en gebakken Steenen; 2°. Verbindingsmaterialen; 3°. Houtsoorten; 4°. Metalen; 5°. Het Glas, de Verwen, het Riet en Stroo; 6°. Wederstand der Bouwstoffen, met Tabellen.

Tweede Deel: 1°. Funderingen van Gebouwen; 2°. Werktuigen bij funderingen; 3°. Metselwerken in gehouwen en gebakken Steen; 4°. Muren van Gebouwen; 5°. Houtverbindingen; 6°. Over de Kappen en Trappen.

Derde Deel: 1°. Grieksche en Romeinsche orden; 2°. Het ontwerpen van publieke en particuliere Gebouwen.

Vierde Deel: Over de ijzeren Spoorwegen.

** De Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, geeft uit: **J. P. SPRENGER VAN EYK**, *Herinneringen uit eene vijftigjarige* **Evangelieprediking**, *tot Huisselijke Stichting.* Gr. Oct. Prijs . . . . . . *f* 2,90.

Van dezen Bundel Leerredenen *zegt een bevoegd beoordeelaar*:

„ Geen dezer Kanselredenen, of zij is waardig gelezen te worden.
„ Allen munten uit door edelen eenvoud, helder en juist oordeel;
„ allen verraden den waren uitlegger der Schrift en Prediker van
„ Christus en dien gekruist. Allen getuigen van hartelijke ingenomenheid met den dierbaren Verlosser en van belangstelling in
„ 't waarachtig geluk van den evenmensch."

En heeft ter perse, om binnen weinige dagen verkrijgbaar te stellen:

JOHANNES CLARISSE

SPREKENDE NADAT HIJ GESTORVEN IS.

EEN LEESBOEK

VOOR

HET CHRISTELIJK HUISGEZIN.

Dit Werk, één Deel in groot Octavo, zal versierd zijn met een keurig uitgevoerd, volkomen gelijkend Portret van den overledene. Bestellingen hierop worden inmiddels bij alle Boekhandelaren aangenomen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.